

SÖKANDE

Delegi Assessment AB, 556732-2184
Sandhamngatan 13
115 40 Stockholm

MOTPART

Landstinget Västernorrland
871 85 Härnösand

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU;
* nu fråga om interimistiskt förordnande m.m.

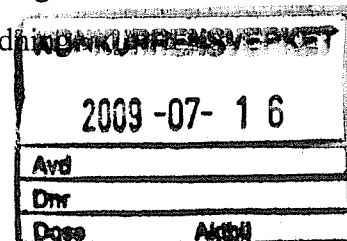
2009-07-14

* Rättelse med stöd av
37 § förvaltningsprocess-
lagen. Meningen i nu fråga
om interimistiskt förordnande
är en fel skrivning och ska
utgå.

Stigella Berggren

Landstinget Västernorrland som genomför upphandling av rekryteringstester IK-09, har i tilldelningsbeslut den 29 april 2009 meddelat att ramavtal för delområde A kommer att tecknas med Karriär & Kompetens AB, Cordovan Performance AB och Persona Consultning. Tilldelning av enskilda kontrakt (avrop) kommer att vidtas enligt given rangordning.

1. Karriär & Kompetens AB
2. Cordovan Performance AB
3. Persona Consultning

Delegi Assessment AB (bolaget) ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar att bolagets anbud ska kvalificeras för utvärdering eller att upphandlingen görs om. Till stöd för ansökan anføres i huvudsak följande. Landstinget har upphandlat tester i samband med rekrytering. Landstinget har diskvalificerat bolagets anbud med hänvisning till att anbudet är onormalt lågt. Bolaget anser att landstinget genom ett sådant förfarande förhindrat konkurrensen mellan olika anbudsgivare. Bolaget har gett tillfredsställande svar kring anbudets prissättning. Bolagets anbud är lönsamt för bolaget. Lönsamheten har att göra med bolagets lönekostnader och förmåga att effektivt planera uppdragen. Bolagets anbud skiljer sig inte från priserna som bolaget har i sin övriga verksamhet. Genom att diskvalificera bolagets anbud har landstinget brutit mot LOU, vilket även inneburit att bolaget kan

Dok.Id 53135

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 314	Backgränd 9	0611-34 98 00	0611-34 98 10	måndag – fredag
871 27 Härnösand		E-post: lansrattenivasternorrland@dom.se		09:00-12:00 13:00-15:00

riskera att lida skada. Till överklagandet har arvodesstatistik från psykologföretagarna bifogats. Statistiken visar att timkostnaden 700 kr/h ligger inom det prisspann som gäller för psykologer.

Landstinget Västernorrland bestrider bifall till ansökan om överprövning och anför därvid bl.a. följande. Bolaget anför i sin talan att landstingets beslut om att förkasta anbud från bolaget ska ha medfört ett förhindrande av konkurrensen mellan olika anbudsgivare. Därigenom hävdar bolaget att landstinget genom att förkasta bolagets anbud ska ha gjort sig skyldigt till en överträdelse enligt LOU. Beslutet att förkasta anbudet har inte medfört någon överträdelse enligt LOU. Landstinget har i enlighet med 15 kap. 17 § LOU rätt att förkasta anbud där priset är onormalt lågt. Bolaget har dessutom i enlighet med lagstiftningen beretts möjlighet att inkomma med en förklaring till sitt låga anbudspris. Någon tillfredsställande förklaring har dock inte inkommit till landstinget. Bolaget har i e-postkonversation med ansvarig handläggare uttryckligen uttalat att bolagets anbud speglar en strävan efter att utöka verksamheten inom personbedömning. Härvid anför bolaget att det tror att det skulle vara värdefullt att ha Landstinget Västernorrland som kund varvid bolaget därför "valt att erbjuda ett särskilt förmånligt pris". Vidare anför bolaget att det inte alltid är kostnadseffektivt, men sannolikt lönsamt i längden att "bryta sig in i nya verksamhetsgrenar". Av det anförda kan landstinget inte dra någon annan slutsats än att bolaget med sitt anbud medvetet valt att lägga sitt anbudspris mycket lågt med avsikt att komma åt marknadsandelar, i det här fallet ett flerårigt avtal i form av tillhandahållande av rekryteringstester för Landstinget Västernorrland. Det har således varit fråga om så kallad "prisdumpning" och därvid ett oskäligt lågt anbudspris. Landstinget har tillämpat en relativ utvärderingsmodell, en modell där erhållen poäng påverkas av andra anbud, som i förevarande fall i sig medför att den upphandlande myndigheten måste iaktta betydelsen av ett onormalt lågt anbudspris. Ett onormalt lågt pris kommer ofrånkomligen att påverka utvärderingen av inkomna anbud

då det lägsta priset sätter index för högsta möjliga poäng vid utvärderingen av pris. Risken för anbudskarteller vid tillämpande av relativa utvärderingsmodeller kan inte nog underskattas varför det måste åligga den upphandlande myndigheten att vara extra vaksam vid vad som förefaller vara onormalt lågt prissatta anbud, annars riskeras definitivt en snedvridning av konkurrensen på den relevanta marknaden. Landstinget kan av allt att döma därför inte komma till någon annan slutsats än att anbudspriset från bolaget varit onormalt lågt. Bolaget har även underlåtit att inkomma med förtydligande av sitt pris efter landstingets anmodan per e-post samt skriftligen vilket föranlett landstinget att dra slutsatsen att bolaget inte hade för avsikt att komma in med en förklaring till sitt anbudspris. Bolaget har således beretts tillfälle att förklara sitt anbudspris utan att tillfredsställande svar erhållits. Med all tydlighet har landstinget påtalat att en förklaring fordras, för att inte anbudet ska förkastas. Trots denna uppmaning har bolaget avstått från att komma in med en skriftlig förklaring till sitt låga anbudspris i annan utsträckning än vad som följer av viss e-postkonversation. Bedömningen av om bolagets anbudspris varit onormalt lågt måste rimligen utgå från det faktum att den anbudsgivare som inkommit med näst lägsta anbudspris varit närmare 80 % dyrare än bolaget. Vad bolaget anfört om sina lönekostnader och effektiva planering kan inte leda till någon slutsats att anbudspriset förklarats vara rimligt. Vad avser de av bolaget angivna arvodesnivåerna tillstår landstinget att de i och för sig verkar rimliga. Statistiken förefaller emellertid utpeka hur mycket psykologförbundets medlemmar debiterar per timme för att genomföra psykologbehandling, utredning, handledning, utbildning och krisbehandling. Landstinget upphandlar dock en tjänst avseende rekryteringstester. Denna tjänst prissätts enligt praxis med ett fast pris. Bolagets pris avviker dock markant ifrån de priser som erbjuds på den relevanta marknaden för dylika tjänster. Det finns ingen som erbjuder liknande tjänster för ett så lågt pris som bolaget. Priset är därför inte marknadsmässigt och till följd därav inte representativt för efterfrågad tjänst. Till bestridandet har prisbilaga, begäran om förtydligande

av anbud, e-postkonversation som föregått beslut om att förkasta bolagets anbud och sammanställning av anbudspriser bifogats.

Länsrätten har den 5 maj 2009 beslutat att Landstinget Västernorrlands upphandling avseende rekryteringstester, IK-09, för delområde A tills vidare inte får avslutas.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 15 kap. 17 § LOU får den upphandlande myndigheten förkasta ett anbud om den finner att priset är onormalt lågt. Anbudet får dock förkastas först sedan myndigheten skriftligen begärt en förklaring till det låga anbudet och inte fått tillfredsställande svar.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Av handlingarna i målet framgår bl.a. följande. Tretton stycken leverantörer har inkommit med anbud för "Rekryteringstester IK-09" delområde A. Bolaget har lämnat ett offererat pris om 5 000 kr. Medelvärde för samtliga anbudspriser avseende delområde A uppgick till 13 914,62 kr. Näst lägsta anbudspris uppgick till 8 990 kr. I skrivelse daterad den 23 mars 2009 har bolaget beretts tillfälle att inkomma med en skriftlig förklaring till sitt anbudspris.

Länsrätten gör följande bedömning.

Frågan i målet är huruvida landstinget såsom upphandlande myndighet haft fog för sin uppfattning att bolagets anbud varit orimligt lågt och därmed haft rätt att förkasta anbudet.

Av handlingarna i målet framgår att bolaget inkommit med anbud för "Rekryteringstester IK-09" delområde A och lämnat ett offererat pris om 5 000 kr. Medelvärdet för samtliga anbudspriser avseende delområde A uppgick till 13 914,62 kr. Länsrätten noterar att den anbudsgivare som har lämnat det näst lägsta anbudspriset, har lämnat ett anbudspris som varit närmare 80 procent högre än bolagets anbudspris, vilket får anses som en väsentlig skillnad. I skrivelse daterad den 23 mars 2009 framkommer vidare att landstinget i enlighet med bestämmelsen i 15 kap. 17 § LOU skriftligen har begärt en förklaring till det låga anbudet. Bolaget har således beretts tillfälle att inkomma med en förklaring. Något tillfredsställande svar har enligt länsrättens mening emellertid inte inkommit. Vad bolaget anfört om sina lönekostnader, effektiva planering och arvodesstatistik föranleder inte någon annan bedömning. Med hänsyn härtill finner länsrätten att landstinget haft fog för sin uppfattning att bolagets anbud varit orimligt lågt och därmed även haft rätt att förkasta anbudet. Bolagets ansökan om överprövning ska således avslås.

DOMSLUT

Länsrätten upphäver det interimistiska beslutet från den 5 maj 2009 och avslår ansökan.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C).

Ingela Berggren

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga länsrättens beslut skall skriva till kammarrätten i Sundsvall.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till länsrätten.

Överklagandet skall ha kommit in till länsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande skall kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill länsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står länsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande skall innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom skall adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om länsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av länsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen skall vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till länsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud skall denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.